

Cena egzemplarza zł 5
łącznie z całkowitym
wynagrodzeniem sprzedawcy

ILUSTROWANY

Prenumerata mies. z 120
z odnośz do domu z 130

KURIER POLSKI

Rok IV

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Czwartek, dnia 17 czerwca 1945 r.

Konto PKO „Zryw“ nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto bież. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8086

Nr 163

Nowa organizacja młodzieżowa w USA

WASZYNGTON (PR). W Stanach Zjednoczonych powstaje nowa organizacja młodzieżowa, która popiera program polityczny Wallace'a. Posiedzenie konstytucyjne tejże organizacji odbędzie się dnia 26. 6. br. w Filadelfii.

Mordercy 10 tys. Żydów przed sądem

BUKARESZT (PAP). Rozpoczął się tu proces 57 osób, oskarżonych o udział w masakrze przeszło 10 tys. Żydów w Jassach, w roku 1941. Głównym oskarżonym jest gen. Stavrescu dowódca 4-tej rumuńskiej dywizji piechoty w czasie masakry w Jassach

Legion niemiecko-amerykański

BERLIN (PAP). Berliński korespondent Telepress ogłasza sensacyjną wiadomość, że wydział personalny dowództwa wojsk amerykańskich we Frankfurcie zamierza utworzyć „legion niemiecko-amerykański“. Formowaniem legionu kieruje osławiony gen. Guderian.

Gustaw V kończy 90 lat

SZTOKHOLM (PAP). W całej Szwecji czynione są przygotowania do uroczystego obchodu 90-iej rocznicy urodzin króla Gustawa V.

Bizonia nawiązuje stosunki handlowe z Hiszpanią

LONDYN (PAP). Wicemin. spraw zagr. Mayhew oświadczył w odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin, że Wielka Brytania zezwoliła władzom Bizonii na nawiązanie stosunków handlowych z Hiszpanią franklistowską.

Wielka burza gradowa w Paryżu

PARYŻ (PR). Nad Paryżem przeszła wielka burza gradowa. Kilkanaście osób zostało ciężko rannych, jedna zabita. Na przedmieściach Paryża woda zalała szereg domków. W wielu miejscach dostawa prądu elektrycznego została przerwana. Komunikacja tramwajowa na przedmieściach paryskich została na przeciąg wielu godzin wstrzymana.

Wywiad przedstawiciela Reutera z premierem Zapotocky'm

Przemówienie prezydenta Gottwalda

PRAGA (PR). Nowy prezydent Czechosłowacji wygłosił do niezliczonego tłumu wiwatujących na jego cześć mieszkańców Pragi przemówienie, w którym oświadczył, że Czechosłowacja твердо stać będzie przy swym sojuszu z Związkiem Radzieckim i państwami słowiańskimi.

Nowy premier Zapotocky oświadczył na pytanie przedstawiciela Reutera, iż w ramach ustroju demokracji ludowej jest miejsce również dla partii niekomunistycznych. Rzecz oczywista jednak, że partia komunistyczna, jako najsilniejsza, powołana jest do odegrania największej roli, uznawanej przez cały naród. Nie zlikwidujemy — mówił premier Zapotocky — prywatnej własności, a jedynie własność kapitalistyczną. Uważamy za potrzebne, by rzemiosło i handel nadal istniały. W sprawie stosunków z Zachodem premier odpowiedział, że Czechosłowacja przyjmować będzie nadal chętnie z Zachodu to co dobre i postępowe, a sprzeciwiać się będzie temu, co reakcyjne, kapitalistyczne i imperialistyczne.

Maszeruje młodzież

Podczas święta młodzieży przez ulice Bydgoszczy przesunął się barwny korowód uczennic i uczniów szkół pomorskich. Radosne twarze i radosne serca bijące pod barwnym strojem napawają nas wielką otuchą. Wierzmy, że przyszłość kształtowana rękoma tego pokolenia musi być jasna.
(Foto — Podgórski Bydgoszcz)

Rada Bizonii tymczasowym rządem

Przed reformą walutową w Niemczech zachodnich

BERLIN (PAP). Amerykański gubernator wojskowy w Niemczech oświadczył, że obecne władze administracyjne Bizonii pełnić będą funkcje rządu do chwili utworzenia w Niemczech zachodnich nowego gabinetu.

LONDYN (obsł. wł.) Przedstawiciele administracji niemieckich prowincji zachodnich obradują we Frankfurcie z gubernatorami wojskowymi,

gen. Clay'em i Robertsonem w sprawie reformy walutowej. Do Frankfurtu przyjechał również gubernator francuski — gen. Koenig. Gen. Clay zaznaczył, iż reforma walutowa w Niemczech zachodnich przeprowadzona zostanie bez względu na to, czy francuska strefa okupacyjna zostanie dołączona do Bizonii, czy też nie. Reforma nie obejmie jednak Berlina.

Prez. Truman na starą nutę

NOWY JORK (PAP). Podczas swego tournée propagandowego prez. Truman wygłosił przemówienie, poświęcone sytuacji międzynarodowej. Mówca powtórzył znane tezy polityki amerykańskiej, usiłując zrzucić na Związek Radziecki odpowiedzialność za wszelkie nieporozumienia na arenie międzynarodowej.

Prezydent Truman odrzucił sugestię przeprowadzenia osobnych rozmów z ZSRR.

Przerwanie wałów ochronnych w woj. pomorskim

BYDGOSZCZ (jb). W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż sytuacja powodziowa na terenie woj. pomorskiego przedstawia się następująco: W pow. włocławskim w Korabnikach, gmina Łęg — wody Wisły przerwały wał ochronny i zalały około 170 ha zbóż. Dzięki natychmiastowej akcji ratowniczej i ustawieniu sztucznego wału, uratowano 500 ha zbóż. W pow. toruńskim Wisła przerwała wał pod Brzozą i zalała 200 ha zbóż. Gromady Wielka i Mała Nieszawka zostały zalane na niewielkiej przestrzeni. Komitety Przeciwpowodziowe w Świeciu, Chełmnie i Grudziądzu ukończyły przygotowania do akcji ratowniczej.

Ważne oświadczenie premiera Burmy Zapowiedź wprowadzenia ustroju demokracji ludowej

NOWY JORK (PAP). Agencja Associated Press donosi, że premier Burmy Thakin oświadczył na wiecu publicznym, iż rząd Burmy pragnie spełnić życzenia narodu i wprowadzić w Burmie ustrój demokracji ludowej. Mówca zaznaczył, że naród Burmy na swej drodze do demokracji ludowej napotka prawdopodobnie na trudności, ponieważ Burma otoczona jest krajami, rządzonymi przez emisariuszy anglo-amerykańskich. Thakin podkreślił równocześnie — jak podaje agencja Associated Press — konieczność zacieśnienia stosunków między Burmą a Związkiem Radzieckim.

Reuter donosi, że oświadczenie premiera Burmy spowodowało spadek kursu akcji burmańskich zakładów przemysłowych, a w szczególności kopalni nafty, należących do Anglików.

Antonin Zapotocky

Nowy premier Czechosłowacji Antonin Zapotocky urodził się 19-go grudnia 1884 r. w miejscowości Zakolany, w kłodzkiem okręgu górniczym. Pochodzi z rodziny robotniczej o

starych tradycjach rewolucyjnych. W 16 roku życia bierze udział w młodzieżowym ruchu socjal-demokratycznym. W r. 1922 zostaje sekretarzem generalnym partii komunistycznej, a w trzy lata później — posłem do parlamentu.

Podczas okupacji Zapotocky był członkiem nielegalnego Komitetu Centr. partii komunistycznej, który w kwietniu 1939 r. wysłał go za granicę. Schwyty w czasie próby przekroczenia granicy polskiej, zostaje uwięziony przez Niemców i osadzony w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen. W czerwcu 1945 r. widzimy go już na stanowisku przewodniczącego Rady Czechosłowackich Zw. Zaw. Po wypadkach lutowych, Zapotocky został wicepremierem w drugim gabinecie Gottwalda.

Państwa Beneluxu przyjęły uchwały londyńskie

LONDYN (PAP). W Hadze, Brukseli i Luksemburgu opublikowano komunikat, stwierdzający, iż państwa Beneluxu aprobaują w całej pełni zalecenia konferencji londyńskiej 6-ciu państw zachodnich w sprawie Niemiec. O decyzji tej przedstawiciele dyplomatyczni państw Beneluxu w Londynie oficjalnie zawiadomili ministra Bevena.

Sudan zamieniony będzie w dominium

LONDYN (PAP). Na posiedzeniu Izby Gmin minister spraw zagranicznych Meyhew podał do wiadomości, że gubernator brytyjski w Sudanie upoważniony został do przekształcenia tego kraju w dominium. W tym celu powołane zostanie do życia sundańskie zgromadzenie narodowe. Mówca zaznaczył, że powyższa decyzja zapadła bez uzgodnienia sprawy z rządem egipskim.

Prokurator żąda 63 wyroków śmierci

NOWY JORK (PAP). Agencja Associated Press donosi, że w Atenach odbywa się proces przeciwko 119 marynarzom, oskarżonym o sympatyzowanie z ruchem demokratycznym. Prokurator domaga się wyroków śmierci dla 63 oskarżonych, dożywotniego więzienia dla 20 oraz 10 lat więzienia dla pozostałych oskarżonych. Równocześnie toczy się proces przeciwko 80 członkom ELAS.

Akcja Bernadotte'a przeciw imigracji Żydów

LONDYN (obsł. wł.) Na terenie całej Palestyny panuje spokój. Żydzi obecnie zgodzili się na postępek kontrolny ONZ na drodze komunikacyjnej między Tel-Awivem a Jerozolimą, który kontrolować będzie konwoje żywnościowe. Bernadotte zwrócił się do Rady Bezpieczeństwa o wysłanie delegacji do poszczególnych portów europejskich, celem zapobieżenia imigracji Żydów. Rada Bezpieczeństwa będzie dzisiaj nad tą sprawą debatowała.

Nęcące zaproszenie

Na plażach Wybrzeża pojawiły się już syreny. Jak widać na zdjęciu dopiero co wyszły z morza, uśmiechają się do naszego fotoreportera i zapraszają wszystkich miłośników morza na wczasy nad Bałtykiem.
Foto — IKP, Gdynia.

Wzrost Kobiecy

O SPOKÓJ I CISZĘ

Nie ulega wątpliwości, że krótko dzie starsi, i ci co przeszli ciężkie warunki okupacyjne, obozy itp. — łakną ciszy i spokoju. Starzane nerwy ekscytowane w dalszym ciągu wzmożoną pracą i warkim tempem życia — domagają się wytchnienia. Naprawdę szukają ich w potwornym zgiełku miasta!

Nieumiejętność i niechęć stosowania się do koniecznych przepisów życia zbiorowego, w dużych domach czynszowych i wspólnych powojennych mieszkaniach — stwarzają istne piekło. Nigdy może szerzej nie było stosowane przysłowie: „Wolność Tomku w swoim domku”, jak dzisiaj. Prośby i groźby nie tylko, że pożądanego skutku nie odnoszą, ale jeszcze zaostrzają sytuację.

Proszę sobie wyobrazić położenie człowieka zmęczonego pracą, pragnącego odetchnąć kilka chwil we własnym „przytulnym” mieszkaniu. Przeraziłby tony, nastawione na cały głośnik radia, ujadanie kilku psów naraz, trzepanie o każdej nieprzeprzej porze dywanów i pościeli — niwecząc do ostatecznych granic już stargane nerwy. A jeśli do damy do tego jeszcze bezustanne rzepolenie miłośnika akordeonu za ścianą będziemy mieli w przybliżeniu wyobrażenia o tej ponurej całości. Niejednokrotnie huczne libacje z tańcami i nieczym nieskrepowanym śpiewem i śmiechem do samego rana, nie pozwalają ani na chwilę na zmużenie powiek nawet w nocnej porze.

Jakże może taki udrecony, niewypoczęty nigdy człowiek stanąć rano rzeźki do pracy? I czy na długo przy takim trybie życia starczyć może wytrzymałość jego nerwów?

A jednak życie stałoby się do pewnego stopnia znośniejsze, gdybyśmy byli bardziej uspołecznieni. Gdybyśmy, zgodnie z mianem narodu kulturalnego, przestrzegali dobrowolnie obowiązujących przepisów. Musimy koniecznie uregulować te palące sprawy. Coraz więcej poważnych głosów domaga się tego. Nie można bez końca pobłażliwie tolerować takiej samowoli. Jeżeli uprzejmie prywatnie upomnienie nie odnosi skutku, bezwzględnie trzeba użyć interwencji czynników miarodajnych. A może jednak uzbiorimy się w rozsadek i dobrą wolę i dołożymy starań, ażeby mieszkania nasze, w których przebywamy przez większą część życia, — stały się miłymi przybytkami spokoju, zyciowości i ciszy. (drw.)

„CHOROBY SEZONOWE...”

Do starych, dawnych zwyczajów świata kobiecego należały tzw. „choroby sezonowe”. Było to w czasach, kiedy kobiety nie pracowały jeszcze zarobkowo, a wszelkie ich potrzeby uzależnione były od ich „panów i władców”, a raczej od zasobności ich kieszeni.

Do ówczesnego dobrego tonu należały obowiązkowe wyjazdy w lecie do „wód” lub na „letnie mieszkania” i żadna szanująca się dama nie „naraziłaby się” na to, by nie zniknąć z horyzontu towarzyskiego bodaj by na kilka letnich tygodni. Mężowie nie zawsze dodatnio reagowali na podobne wymagania swych żon. Natomiast do zharmonizowanego skądinąd życia rodzinnego, zaczęły się wkradać dysonanse. Pani poczyniała

nagle użalać się na ataki wątroby, cierpienia nerwowe, niedyspozycje gastryczne — i cały szereg więcej lub mniej poważnych niedomagań. Wszystkie je podciągnąć najczęściej było można pod jedną wspólną nazwę, — histerii. Mężowie, chcąc odzyskać spokój w domu i uwolnić się od scen i „nerwowych” przypadłości żon — nolens volens, zapożyczając się nieraz, wyprawiali swe magnifiki do drogich „badów” i tańszych „letnich mieszkań”.

Dzisiejsze równouprawnione, pracujące zawodowo panie przechodzą również niejednokrotnie na modłę swych babek ostry kryzys „chorób sezonowych”. Widocznie zasadnicze cechy kobiece wciąż jeszcze pokutują w psychice niewieściej. Różnica

polega jedynie na tym, że wyjazdy dzisiejszej kobiety uzależnione są nie tyle od mężów, ile od ubezpieczalni społecznej i komisji lekarskich.

Z chwilą rozpoczęcia urlopów panie nasze przypuszczają nagły szturm do swych domowych lekarzy. Domagają się w sposób mniej lub więcej obcesowy przekazów na prześwietlenia, badania krwi itp. Z niewyczerpaną cierpliwością spieszą do ginekologów, laryngologów, neurologów, odkrywając nagle w sobie szereg dotkliwych cierpień. W staraniach uzyskania wyjazdów leczniczych nie zamieniają niczego. Wkładają w nie cały zasób energii i pomysłowości. „Kombinują” przeróżne urlopy „zdrowotne”, „wypoczynkowe” i te „prawdziwe”. Były uzyskać wyjazd na kurację — bez różnicy gdzie — do Inowrocławia, Polanicy, Gdyni.

— Jestem bardzo chora. Muszę koniecznie wyjechać — użala się znajoma pewna wcale dobrze wyglądająca osoba.

— A cóż pani dolega? W zeszłym roku, zdaje się, wątroba?

— Omyliłam się. Mam wrzód w żołądku.

— Wrzód? Wykazało to prześwietlenie?

— Ach, co „oni” tam wiedzą! Prześwietlenie nic nie wykazało.

— Więc najlepszy dowód, że wrzodu nie ma.

„Poważnie” chora osoba, czuje się mocno dotknięta. Więc jeszcze ktoś prócz lekarza powątpiewa o jej „prawdziwej” chorobie?

Jakie to szczęście, że nasi lekarze potrafią krytycznie odnosić się do „sezonowych chorób” swych pacjentek, udzielając przekazów leczniczych do uzdrowisk tym, które istotnie tego potrzebują. (drw)

Na upały

Na bieżące i niewątpliwie liczne jeszcze dni upalne nadaje się powyższy model sukienki. Cechuje go modna linia kroju podkreślona baskinką. Na suknię tego rodzaju nadają się różnorakie materiały, poczynawszy od płócienek i kretonów do jedwabi. Na uszyście jej można również użyć różnej resztki materiałów. Model: Księgarnia N. Gieryn, Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 2.

Takie cechy posiada przedstawiony przez nas skromny kostiumik z jasnego samodziału w paski. Jedwabna bluzeczka w ciemnym kontrastowym kolorze, wykończona dużą kokardą stanowi jego uzupełnienie. Model: Księgarnia N. Gieryn, Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 2.

PRAKTYCZNY I MODNY

SŁÓW KILKA o modzie w Związku Radzieckim

Dużo się mówiło i mówi, dużo się pisało i pisze o tym co lansują paryskie, londyńskie, czy nowojorskie domy mody. Każda z nas wie już, jaka musi być modna długość spodnicy, jakie muszą być ramiona, jed-

nym słowem, jak powinna wyglądać modna, sylwetka kobieca. Stwierdzić przy tym można, że moda u nas nabiera swoistego charakteru, który wykazuje, że zdrowy rozsadek zwycięża.

Niejedną z czytelniczek zacieka wi z pewnością wiadomości, w jaki sposób zareagowała na nową zachodnią dyktaturę mody kobieta radziecka. Na podstawie żurnali mód i pism ilustrowanych można stwierdzić, że kobiety radzieckie nie poddały się jej niewolniczo, chociaż przyjęły ogólne jej zasady. Kobiety radzieckie postanowiły przede wszystkim zachować odrębność narodową. Odrębność ta zaznacza się w staraniu się zachowania w stroju pewnych cech ludowych. Wyraża się ono zastosowaniem do zdobienia sukienek letnich wszelkiego rodzaju haftów, do których wzory czerpie się z bogatej pod tym względem radzieckiej sztuki ludowej. Hafty te wykonuje się ręcznie, dzięki czemu zachowuje się indywidualność kompozycji wzorów. Największym powodzeniem cieszą się u kobiet radzieckich wszelkiego rodzaju materiały gładkie,

Mój synuś pisze lewą ręką

...pisze p. Ziuta z Bydgoszczy. Jak temu zaradzić? Odpowiadamy:

W pierwszych latach życia dzieci używają obu rącek, bez jakiegokolwiek „faworyzowania” prawej, czy lewej. Przewaga ludzi (u wszystkich ras) wykonuje wszystkie czynności, które można spełniać przy pomocy jednej ręki — właśnie prawą ręką. Tylko co trzydziesty człowiek jest mańkutomem.

Na czym opiera się to „faworyzowanie” prawej ręki trudno powiedzieć. W każdym razie, przy wszystkich urzędzeniach, czy narzędziach pracy, ze względu na ogólne postępowanie się prawą ręką, można zauważyć specjalne ku temu przystosowanie. Z tej też czysto praktycznej przyczyny nie jest rzeczą obojętną, czy dziecko chętniej posługuje się lewą ręką czy prawą ręką. Nie wiemy przecież, przy jakim ono w przyszłości stanie warsztacie pracy. Dopóki jest małe, wydawało by się, że to czy syn albo córka „majstrują”, albo kroją lewą ręką jest bez znaczenia. Szusnie. Ale kiedyś, w przyszłości, kiedy dziecko będzie pracowało wespół z innymi, może przykro odczuć to, że jest mańkutomem.

Już w szkole napotyka na pierwsze trudności. Naturalnie, że z biegiem czasu liczne ćwiczenia w pisaniu doprowadzą do tego, że i prawa ręka nabierze umiejętności we władaniu ołówkiem i piórem. Mimo to radzimy wszystkim matkom, aby zwracały specjalną uwagę na dzieci mańkuty. Dziecko musi mimo trudności posługiwać się prawą ręką. Nie bez znaczenia jest tu wzmacnianie mięśni prawego ramienia i dłoni.

Poza tym radzimy jednak nie „wykorzeniać” zdolności posługiwania się lewą ręką, przeciwnie, dzięki odpowiedniemu pokierowaniu dzieckiem możemy osiągnąć to, że obie ręce dziecka będą posiadały tę samą zdolność władania piórem, narzędziem pracy itp. Było by to niewątpliwie bardzo pożyteczne.

Może zainteresuje was miłe czytelniczki wiadomość, że zdolność posługiwania się obu rękami w równej mierze była cechą wielu sławnych muzyków i malarzy, np. Leonardo da Vinci, Holbein.

O czym każda z nas wiedzieć powinna?

Ambicją każdej pani domu i dobrej gospodyni jest posiadanie jak największej ilości zapasów na zimę, w formie najrozmaitszych przetworów owocowych i jarzynowych. Bieżące miesiące upłyną pod znakiem intensywnego zaprawiania, konserwowania owoców. W związku z tym warto przypomnieć sobie następujące rady.

Należy zwrócić bezwzględną uwagę na: primo) owoc przeznaczony na zaprawę musi być świeży i bez ekazu; secundo) naczynia z zaprawami muszą być przechowywane w chłodnym, przewiewnym i ciemnym miejscu.

Poza tym, dobra gospodyni od czasu do czasu dokonuje lustracji piwnicy z zapasami zimowymi, aby przekonać się, czy wszystkie słoiki są zamknięte, czy na powierzchni zamkniętego owocu, albo jarzynki nie tworzy się kożuch z pleśni. A czyni to dlatego, aby w razie stwierdzenia takiego wypadku można było jeszcze o ile możliwości konserwować natychmiast użyć, albo ponownie zagotować.

KĄCIK DOBREJ GOSPODYNI

Konfitura z truskawek

Cena truskawek, mimo ich wielkich ilości na straganach targowych i w sklepach z owocami utrzymuje się stale jeszcze na bardzo wysokim poziomie. Nie ma też żadnej nadziei, aby ten tak smaczny i pożywny owoc stanął. Tym niemniej, każda skrzętna gospodyni przewiduje w swym budżecie domowym pewną sumę na zakup także i tego owocu i zakonserwuje go w formie zapasów na zimę.

Szczególnie smacznym przetworem z truskawek jest konfitura. Do konfitury tej należy użyć zdrowych świeżo zerwanych truskawek. Opłu-

kać każdą z osobna w zimnej wodzie, umaćać w spirytusie, a następnie usunąć szypułki. Z cukru i małej ilości wody przyrządzić syrop, wystudzić go i zalać nim truskawki. Następnego dnia syrop zlać z truskawek, zagotować go i tym razem letnim zalać ponownie truskawki. Trzeciego dnia znowu zlać syrop, podgrzać go do wrzenia, poczem do wrzącego włożyć truskawki i smażyć je do przezroczystości. Ostudzone truskawki włożyć do słoików i zawiązać pergaminem.

Na 1 kg truskawek liczy się pół kg cukru.

